

Indtryk fra en verdenskonference

af Johanne Petrussen

Efter fem års forberedelse og udsættelse tre gange blev minoritetskonferencen the 1st World Conference of Indigenous Peoples endelig en realitet. Den fandt sted i et indiansk reservat Port Alberni på Vancouver Island ved Canadas vestkyst og varede i fem dage fra den 27. til den 31. oktober 1975. De tre udsættelser skyldtes mangel på økonomisk støtte og var et klart vidnesbyrd om nogle af de vanskeligheder, som minoriteterne må kæmpe med i vores bestræbelser på at organisere os såvel på det nationale som på det internationale plan.

Initiativtagerne til konferencens forberedelse og tilblivelse var de styrende kræfter i den indianske organisation National Indian Brotherhood. Formålet med den tiltrængte konference var at diskutere, hvordan de forskellige folkeslag fra den såkaldte Fjerde Verden bedre kunne undgå den sociale, kulturelle og økonomiske undertrykkelse i deres egne lande. Hovedresultatet blev oprettelsen af et verdensråd for alle deltagerlandene.

Grønland var ved konferencen repræsenteret med 11 deltagere, hvoraf tre var delegerede, som hvert land havde,

mens resten var observatører. Jeg kan her ikke undlade at nævne Grønlands landsråds stillingtagen i denne sag. I 1953 blev Grønland indlemmet i Danmark af den danske regering; altså var Grønland ikke længere en koloni, men en del af den danske stat, sådan som det udtryktes i den danske grundlov. Formelt blev grønlænderne hermed gjort medansvarlige i deres lands udvikling, men reelt kom alle politiske beslutninger færdigtyggede fra Ministeriet for Grønland i København.

Landsrådet skulle med sine folkevalgte medlemmer repræsentere det grønlandske folk. Men landsrådet (-s formand?) havde ikke desto mindre en negativ indstilling til minoritetskonferencen, måske med den begrundelse at „vi grønlændere har jo ikke disse problemer“, og ville derfor ikke sende nogen repræsentant, selvom man var blevet opfordret til det. Men kan det virkelig passe, at der i et land med verdens største selvmordsprocent ikke findes særlige problemer? Eller er det fordi befolkningen dér med vilje slutter livet af, når de har det bedst?

I, som vi har valgt i rådene
Vi har været lullet i søvn
som eet folk vil vi rejse os ...

(Fra et digt af Malik Høegh).

Man forsøgte endnu engang fra den internationale komités side at oplyse landsrådet om vigtigheden af, at de sendte en delegeret ud fra den betragtning, at det naturligt nok måtte være landsrådet, der skulle repræsentere det grønlandske folk. Først da nogle af deltagerne fra de 19 lande allerede var på vej til den konference, som de så længe havde imødeset, besluttede landsrådet sig til at sende en observatør (uden stemmeret). Vi andre trængte vel også til trøst!

Især i de seneste år er de kapitalistiske landes interesser begyndt at vende fjæset også imod Grønland – med den tekniske verdens ressource-grådighed lysende ud af øjnene. De handler desperat, uden menneskelige hensyn, for at overleve med deres økonomiske vækst, som ikke må hæmmes af den, der vil yde naturens love lidt mere respekt. Så godt som alle deltagere i konferencen har følt og føler på deres krop og sjæl den udnyttelse, europæerne har praktiseret og stadig praktiserer, og som medfører, at deres lande og floder bliver ødelagt og forurenede, og de har derfor en (uafviselig) viden om konsekvenserne af denne overdrevne udnyttelse af et land, hvor en del af befolkningen lever af jagt, fiskeri og landbrug. Det er dem, der kan støtte og forstå vores kamp bl. a. mod den „lyserøde“ fremtid, som mange tror olieeventyret vil føre os frem til. De har mærket, hvad vi kommer til at mærke. De ønsker ikke at tilrane sig nye land-

områder, de ønsker blot at kunne leve på deres egne betingelser i deres egne lande. Det er indbildsk at tænke sig, at en så lille befolkningsgruppe som grønlanderne kan kæmpe og vinde kampen imod de multinationale selskaber. Jo flere medlemmer en organisation har, jo stærkere står den.

Engang forsøgte de nordamerikanske indianerstammer hver for sig at bekæmpe indvandrerne; ofte var stammerne i strid indbyrdes, men det skyldtes bl. a. bestikkelse og overtalelse fra de hvides side; til sidst fandt seks stater ud af at slå sig sammen, da det jo var det samme mål, de ville nå. Men fjenden var for voldsom.

Der findes mange former for undertrykkelse; der er den fysiske udryddelse, forbud imod at tale sit modersmål, endnu andre kan ikke få en uddannelse med mindre de har tilegnet sig „moderlandets“ muddermål så godt som „moderlandets“ egne børn. Der er selvfølgelig forskel på, at ens folk bliver massakreret ved, at der sprøjtes gift på dets marker, og på, at ens børn lærer et andet sprog end forældrenes, men undertrykkerens mål er det samme.

Danskerne bruger ikke fysisk vold i Grønland; de er meget mere snedige, de bruger den lov, de selv har lavet, og som er skrevet på en måde, som er vanskelig at gennemskue for grønlandere, og som derfor let bliver misforstået. Man sender børnene bort fra hjemmet til landet, „der flyder med mælk og honning“, med det formål at lære barnet dansk, da det er en betingelse at have gode dansk-kundskaber for overhovedet at få chance for at få en uddannelse; også for at give

de danske lærere, man sender op, en rimelig chance for i det mindste at kunne kommunikere med børnene. Men med det resultat, at barnet bliver frustreret og i næsten alle tilfælde skadet på en eller anden måde for resten af livet. Senere giver man ministeriet for Grønland „værgepligten“ over den unge under uddannelse i Danmark, med det resultat at den unge gøres fuldstændig uselvstændig. Alt, hvad hun eller han burde gøre selv og lære af, bliver overtaget af ministeriet. Denne overordentligt beskyttende holdning har også sit mål, nemlig: hvis du ikke gør, hvad vi siger du skal gøre, er du udelukket fra al uddannelse.

Der var i starten af minoritetskonferencen, som det populært bliver udtrykt, problemer med at fastslå, hvad man forstår ved grov og mindre grov undertrykkelse, hvilket var meget forståeligt, da de forskellige deltagere oplever hver sin form for undertrykkelse. Denne lille gnidning blegnede dog hurtigt, da folk havde set og hørt nærmere på hinanden. Der var ikke den stive „velopdragne holdning“ over for folk, som mange gange skyldes manglende selvsikkerhed, man kunne smile til hinanden uden at behøve at have en grund hertil, da man ikke havde den bagtanke at ville se kloge og merevidende ud. Man kunne ligefrem grine ad de samme ting! Fremvisning af gamle traditioner (sange og danse) fik her også en meget værdifuld placering, der var i det mindste de rigtige mennesker at vise sig frem for. (I anledning af kvindeåret var der også sat en aften af til udpegelse af Miss Indian ud af fem smukke indianske piger, det virkede

ret pinligt, syntes jeg. Det blev gjort på en så typisk vesterlandsk konkurrence-måne. Men det var også det eneste, vi mærkede til kvindeåret).

Et tilbagevendende samtaleemne, som man aldrig rigtig blev enige om, var den kristne religion. Et hovedargument fra en af modstanderne var: for os, der har levet og lever med troen på naturen og har fulgt dens regler, er det svært at tro på den hvide mand, når han begynder at prædike om sin gud, samtidig med at han ødelægger vore lande og dræber vore brødre. Vi kan derfor ikke godtage hans gud, da vi ikke ønsker at leve som han. Et modargument kom fra en, der efter min mening havde fået den bibelske „synd“ galt i halsen, så han i stedet for at elske sin gud var blevet bange for ham: „Jeg ved med mig selv, at jeg ikke kan tro på en anden mission end den, jeg har fået leveret i forvejen.“ Han huskede øjet i himmelen.

Det blev besluttet, at det nystiftede verdensråd „World Council of Indigenous Peoples“ skal have som hovedopgave at viderelevere medlemslandenes interesser og ønsker, som ikke før har haft chance for at blive offentliggjort i verdenspolitikken. Der var solidaritet i ordets bogstaveligste forstand blandt folk, da vi drog afsted. Den let utrygge fornemmelse, som var at spore, især blandt de mest undertrykte, som også med god grund har haft svært ved at stole på andre end sig selv og deres folk, var ikke længere at mærke. Der var ingen tvivl om, at folk havde store forventninger til det nye verdensråd, som de selv for en gangs skyld havde været med til at skabe.